D • N
11/5 1949

Dubbeltydig förkunnelse

Hr Norrman i Moskva

Landsorganisationens andre ordförande, hr Norrman, har tidigare i samband med sitt besök på den ryska fackföreningskongressen hyllat sina värdar på ett sätt som motiverat anklagelser för kommunistvänlig propaganda. De uttalanden som han enligt TT:s referat i lördags av den ryska radions meddelanden skulle ha gjort vid en avslutande presskonferens i Moskva var emellertid än mera häpnadsväckande. Nu har LO:s representanter publicerat ett slags dementi, som dess värre är föga mindre oroande än de uttalanden den vill lägga till rätta.

Av dementin framgår att det ryska radioreferatet först underställdes den svenske tolken och sedan delegationen i dess helhet. Dessa säkerhetsåtgärder var likväl utan betydelse. "Den närvarande svenske tolken förmådde på grund av begynnande sjukdom icke i detalj kontrollera översättningen" och gjorde därför inga anmärkningar, delegationen hade "på grund av de brådskande förberedelserna till avresan" inte tillfälle till granskning. Under dessa förhållanden kan, det har LO-representanterna rätt i, ingen kritik riktas mot ryssarnas uppträdande. Man kan, förklarar delegationen, inte "förmoda någon medveten avsikt att förvränga de uttalanden som fälldes vid konferensen". Det bör understrykas att den nu publicerade "dementin" i viktiga punkter strider mot av hr Norrman förut i pressen utsläppta "dementier", en omständighet som inte bidrar att ge klarhet och trovärdighet.

Vad har då hr Norrman å delegationens vägnar sagt, och vad har han inte sagt? På en central punkt har den ryska radions referat utan reservation godtagits. Hr Norrman uttryckte förhoppningar om samarbete "mellan Sovjetunionen och Sverige, mellan de arbetande i de båda länderna". Detta samarbete mellan "de arbetande" kan enligt kommunistisk och halvkommunistisk terminologi blott innebära samverkan mellan Ryssland å ena sidan — där alla numera betecknas med hedersnamnet "arbetande" — och arbetarrörelsen i Sverige. Ett sådant samarbete måste då rimligen också komma till stånd mellan socialdemokrati och kommunism i vårt land; hur skulle socialdemokraterna kunna samarbeta med den ryska kommunismen utan att också ha intima förbindelser med det svenska parti som är ett annex till denna kommunism? Medan de socialdemokratiska ledarna i Sverige i regel framhåller den klara motsättningen till kommunismen och säger sig bekriga dess hantlangare i Sverige, säger alltså en av partiets ledande män raka motsatsen i Moskva. Om hr Norrmans ståndpunkt inte godkänns av den svenska parti- och fackföreningsledningen, borde detta sägas ifrån; eljest bestyrks farhågan att partiet medvetet verkar på två linjer, att dubbelspelet ingår i dess taktik.

Hr Norrman uttryckte också enligt både den ryska radion och den svenska delegationen sin beundran för jämlikheten mellan män och kvinnor i Ryssland. Enligt delegationens "dementi" skall han ha tillagt "att kvinnorna i Sovjetunionen sysselsattes i vissa tunga arbeten som i Sverige anses böra utföras enbart av män". Består inte den prisade ryska jämlikheten just i detta förhållande, och vad finns det då för anledning att prisa den?

Enligt den ryska radion skulle hr Norrman varit "hänförd" över flera saker; delegationen förklarar att han endast varit "imponerad". Enligt den ryska radion skulle hr Norrman ha sagt "att man endast i Sovjetunionen kan möta en sådan vänskap och en sådan gästfrihet som den med vilken den svenska delegationen mottagits"; delegationen förklarar att hr Norrman "i själva verket" sagt att "knappast i något annat land skulle en svensk fackföreningsdelegation ha mottagits med sådan vänskap och gästfrihet som vi mött här". På dessa punkter är "dementin" enbart komisk; den visar ju att hr Norrman "i själva verket" sagt just vad han påstås ha sagt.

En sak återstår. Hr Norrman skulle enligt den ryska radion ha förklarat Ryssland vara ett exempel på "verklig facklig demokrati". Vad hr Norrman verkligen sagt framgår inte av dementin, blott att han ej använt ordet demokrati. Att detta ord begagnats i den ryska radion försvaras av den svenska delegationen därmed "att det ryska ordet 'demokratija' icke täcker samma begreppsinnehåll som dess svenska motsvarighet". Nej, att demokrati inte är detsamma på ryska som på svenska vet vi; ordet "demokratija" är likväl den vanliga översättningen av det svenska ordet "demokrati". Varför får man i denna punkt inte veta vad hr Norrman sagt, då hans uttalanden i andra punkter så i detalj återges i den svenska förklaringen? Kvar står det faktum att hr Norrman prisat även den ryska fackföreningsrörelsen. Denna är notoriskt endast ett led i statsapparaten, den är totalt ofri i förhållande till den härskande byråkratin. Det bästa beviset härför är att de ryska arbetarna inte får strejka, att de inte ens får byta yrke, arbetsplats eller uppehållsort utan myndigheternas tillstånd. Men LO:s andre ordförande prisar denna "rörelse" — utan ett ord av reservation eller kritik! Och detta sker samtidigt som Sveriges utträde ur fackföreningsinternationalen förbereds just på grund av att Ryssland inte tillåter en fri fackföreningsrörelse.

Inför de underliga påståenden som hr Norrman tidigare fällt under sin Rysslandsresa har i den socialdemokratiska pressen antytts att man i dylika sammanhang kan säga ungefär vad som helst. Vid en middagsbjudning, så resoneras det, hyllar man värden, även om man betraktar honom som en skurk. Denna moral är föråldrad i privatlivet (utom möjligen vid begravningar); i det offentliga livet är den inte bara tarvlig, utan också farlig. Resultatet har i detta fall under alla förhållanden blivit att en svensk fackföreningsledare använts som redskap för internationell kommunistpropaganda.

Om en svensk högerman — vilket dess bättre inte behöver befaras — på en bjudning hos Franco krävde "samarbete mellan Spanien och Sverige, mellan de samhällsbevarande i de båda länderna" och därefter hyllade den spanska regimen i allmänna ordalag, skulle detta motsvara hr Norrmans uppträdande; såtillvida skulle den svenske högermannen vara mindre skyldig, som Franco inte är förbunden med ett svenskt parti inriktat på att undergräva den svenska folkstyrelsen. Vad skulle man i ett sådant fall säga inom svensk socialdemokrati? Det självfallna svaret på den frågan visar hur naturlig dubbelspelets och tvetalans taktik blivit för en rad svenska socialdemokrater.

Riksdagssammanträden

Onsdagen den 11 maj 1949

Första Kammaren kl. 11 f. m.
Andra Kammaren kl. 11 f. m.
I:a Lagutsk. kl. 10 f. m. Obs. tiden
F. K. I tf. utsk. kl. 10 f. m.
A. K. 2 tf. utsk. kl. 10 f. m.

Faromomentet hos social dagpenning

Den tidskriftsartikel av dr Poul Bjerre som utförligt refererades i gårdagens nummer trycker med ovanlig kraft på ett välkänt problem inom socialförsäkringarna mot inkomstbortfall: att dagpenningarna vid sjukdom, olycksfall och arbetslöshet kan missbrukas samt att möjligheten till missbruk kan verka undergrävande på hälso- och arbetsmoralen. Det största faromomentet ligger sannolikt däri att en person med "nerver" lockas in i verklig sjukdom med hjälp av önskedrömmar om hur angenämt det skulle vara att komma bort från vardagsslitet. Men man skall inte blunda för att det också finns folk som medvetet simulerar sjukdom eller konstruerar arbetslöshet för dagpenningens skull, liksom man måste ha klart för sig att det finns mellantillstånd av halvhälsa och halvarbetslöshet som dagpenningreglerna inte passar för.

Omfattningen av de icke-önskvärda dagpenningfallen beror framför allt på två förhållanden, nämligen hur medlemskapet i försäkringarna är ordnat och hur pass effektivt sakkontrollerna (läkarundersökningen resp. arbetshänvisningen) fungerar. Åtskilliga länder har haft dåliga erfarenheter av sina kontroller — i Sverige har man emellertid aldrig kunnat påvisa någon upplösningstendens inom dem, och ingen annan källa till allvarlig framtidsoro är känd än den läkarbrist som också av andra skäl måste bortarbetas. Även goda sakkontroller måste dock, som dr Bjerre framhäver, slå slint beträffande någon eller några procent av fallen. Många, i synnerhet äldre bedömare anser att dessa fall av sjukdomsflykt eller understödsgaranda lämpligen borde motverkas med ekonomiska medel, inbyggda i organisationen. Det är här meningarna i första hand bryter sig.

Det är klart att en rejäl karenstid innan dagpenning börjar utgå ofta utövar en sanerande effekt. Senare års lagstiftning har gått långt i uppmjukande riktning, och det ter sig önskvärt att härvidlag skärpa reglerna den dag man kan säga sig att det kan ske utan större fara för de behövandes standard. Vad det i övrigt gäller är främst sambandet mellan avgiftsbetalning och förmånsrätt. I små slutna grupper som de forna sjukkassorna kunde medvetandet att stora utbetalningar måste öka avgifterna för en själv och kamraterna bidra till en restriktiv solidaritetsmoral beträffande sjukskrivning. Så snart den försäkrade gruppen blir så stor att medlemmarna är anonyma för varandra och varje enskilt fall tämligen betydelselöst för utgiftssumman — och den gränsen har vi för länge sedan passerat — blir emellertid denna återhållseffekt försvinnande liten för de många normalt tanklösa försäkringstagarnas del. Övergången från formellt privata folkförsäkringar med avgiftsvillkor och jämförelsevis höga premier för alla till en statlig organisation utan avgiftssamband och med socialt avpassade avgifter kan säkerligen inte medföra sådana psykologiska förändringar som dr Bjerre föreställer sig. Vad som inträffar är väsentligen att man får med ett klientel som annars skulle stå utanför och vara hänvisat till socialhjälp efter behovsprövning. Att bereda dessa, som är de mest behövande, en bättre trygghet mot inkomstbortfall är ett stort framsteg. Nackdelen är att antalet av dem som kan förmodas missbruka förmånen också växer. I land efter land har man kommit till slutsatsen att vinsten överväger risken. Med all sannolikhet bildar Sverige intet undantag — snarare har vi bättre utsikter än andra att begränsa de missbruksfall som synes vara oskiljaktiga från varje försök att verkligen realisera den sociala tryggheten.

Ett 60-tal ledamöter vid barnavårdsnämnder från de sex städer som inte hör till landstinget håller konferensen i Gävle den 23—24 maj. Barnavårdsdirektör Otto Wagnsson, byråchefen Göta Rosén och barnavårdsdirektör Ossian Grönwald talar bl. a. (DN, Gävle.)

PRESSGRANNAR

Sammansättningen av huvudstadens befolkning håller på att genomgå en radikal förändring. Under flera årtionden ända fram till det senaste krigsåret utgjorde industri- och övriga kroppsarbetare en majoritet bland stockholmarna. Men nu är de det inte längre. En artikel i majnumret av Statistisk Månadstidskrift av fil. dr Ivar Öman, statistiska kontorets chef, ger några intressanta antydningar om dessa förändringar, och Stockholms-Tidningen (fp) anknyter några reflexioner till fakta:

Av Stockholms röstberättigade räknade medelklassgrupperna plus socialgrupp I i fjol 280.000 medborgare, medan arbetarnas antal stannade vid 238.000. År 1936 var förhållandet omvänt. Då utgjorde arbetarna 214.000 men medelklassgrupperna jämte socialgrupp I 176.000. Med skäl kan dr Öman konstatera, att det framträder "en bestämd och entydig tendens till inte blott fortsatt utan accelererad förskjutning i yrkesstrukturen i Stockholm. Förvaltningspersonalen, de kontorsanställda och småföretagarna ökar i rask takt". Mest framträdande är denna förändring bland kvinnorna, som inom medelklassgrupperna svarade för "huvuddelen av ökningen i antalet röstberättigade" vid 1948 års val i huvudstaden.

Vid dessa val stannade ju också för första gången under en mansålder de s. k. arbetarpartierna i minoritet bland Stockholms väljare. Socialdemokraterna räknar emellertid många tiotusental anhängare bland medelklassgrupperna liksom folkpartiet har ett betydande antal arbetarväljare. Även om röstningen sålunda lyckligtvis inte helt följer de dumma och förlegade klassgränserna, är det likväl uppenbart att de pågående förändringarna i stockholmarnas yrkesgruppering har ett betydande intresse och även får politiska konsekvenser.

Statsrådet Möller anmärkte nyss i tidskriften Tiden (s) att tjänstemannaelementen inom kort kommer att inta — kanske redan nu äger — en nyckelställning i vårt politiska liv. Det var en varning från den gamle partisekreteraren, specialist på sådana här frågor — och den kom inte för tidigt. Just nu är det psykologiska ögonblicket. Det socialdemokratiska klasspartiet kan i fortsättningen med ännu mindre rätt tala i "det arbetande folkets" namn, som om det ensamt företrädde allmänviljan.

Den statliga upplysnings- och reklamkommittén mottas med misstroende på sina håll. Västerbottens-Kuriren (fp) anmärker att upplysning om den önskvärda ekonomiska politiken och medborgarnas insats i densamma näppeligen kan drivas utan att man dels berör frågan hur vi kommit in i dagens läge och dels gör politiska ställningstaganden rörande den framtida politiken:

Frågan om orsaken till det nuvarande läget och om ansvarsfördelningen, när det gäller oförnekliga felbedömanden och misstag, står och kommer att stå partipolitisk debatt om. Frågan om den önskvärda framtida politiken, exempelvis i vilken takt och vilken grad rörelse-

---

Hyr kassafack hos Inteckningsbanken

Huvudkontor
Fredsgatan 2 - Stockholm - Tel. 22 87 00

Avdelningskontor:

Stureplan 6.	T. 61 22 10
Södermannagatan 53—55.	T. 40 55 85
Östermalmstorg 1.	T. 62 29 44
Sveavägen 82.	T. 30 04 15

LENHOVDAVERKEN försäljes på auktion

Onsdagen den 18 innevarande maj klockan 13 hålles i Lenhovda municipalsamhälle offentlig auktion, därvid Aktiebolaget Lenhovdaverken kommer att försäljas.

Auktionen omfattar försäljning av fabriksfastigheten, kontorsfastigheten, 2 bostadsfastigheter, 3 obebyggda tomter, 2 arbetarbaracker, 1 lastautomobil av märket Volvo, årsmodell 1946, med trevägstipp och stockkran, kontorsinventarier med bland annat ett stort antal räkne- och skrivmaskiner, varulager bestående bland annat av hyvlat och ohyvlat virke, listverk, fönster och dörrar och andra snickerier, byggnadspapp, isoleringsplattor, spik, byggnadssmide och beslag m.m., maskinparken, vari finnes bland annat 1 Bolinders hyvelmaskin nr. 201 med 8 motorer, 1 d:o nr. 145 med 7 motorer, 3 klyvsågar, 1 smålandssåg, 13 balanskapsågar, 2 pendelkapsågar, 5 cirkelsågar, maskinhyvlar, slipmaskiner, cykloner med spånledningar, 1 ångmaskin om 500 hkr., elektriska motorer och annat elektriskt material, många snickerimaskiner, som ej ovan angivits, och tillbehör till sådana.

Egendomen kommer först att utbjudas i ett stort antal skilda utrop och därefter i ett gemensamt utrop efter särskilda grunder. Auktionen börjar i monteringshallen.

Auktionsvillkoren och förteckning över egendomen, som skall säljas, kan erhållas efter hänvändelse till Philipsons Juridiska Byrå, Kungsgatan 15, Växjö.

Växjö den 7 maj 1949.

L. H. PHILIPSON
Förvaltare i konkursen.

STRÅLRÖR

för vattenslang, reglerbara och fasta, ½", ¾" och 1". Slangkopplingar. Endast grossister.

TOA-FABRIKEN.
Bergholmsvägen 13, Huddinge.

KRÄFTREDSKAP

Leveranskraftig fabrik söker kontakt med
GROSSISTER INOM KRÄFTREDSKAP
Leverans garanterad senast den 1/7 1949.
Svar till "S. — Prima redskap — 115", Dagens Nyheters Huvudkontor.

Färgat cellofan

i ark och rullar levereras omg. från lager.

SVENSK EMBALLAGEINDUSTRI,
Regeringsgatan 16, Tel. 21 63 96.

Metalltuber - Import

Tillverkn. av aluminium, bly, förtent bly, rent tenn för livsmedelsindustrin, kem. tekn. m. fl. Snabba leveranser.

CHRISTER PHALÉN AGENCIES,
Klara Norra Kyrkogata 26, Stockholm, Tel. 21 69 29.

SKOLOR OCH UNDERVISNING

Se även efter text under rubriken "Skolor och undervisning"

KURSVERKSAMHETEN
VID STOCKHOLMS HÖGSKOLA
Internatkurser i
ENGELSKA

I SIGTUNA 17.6—26.6 och 25.7—3.8
Kursavgift: 185 kr. (inkl. kost, logi, undervisning, utflykter)

THE VOICE OF AMERICA — SIGTUNA 9.7—18.7

Svenskar och amerikaner samlas här till gemensamt studium av amerikanskt språkbruk och amerikanska förhållanden. Kursavgift: 165:— kr. (inkl. kost, logi, undervisning m. m.).

Anmälningar och upplysningar
Observatorieg. 1, kl. 10—17. **Tel. 31 01 32, 31 80 25**

MANDA BJÖRLING

har i Sthlm återupptagit sina lektioner i
TALTEKNIK och ROLLINSTUDERING.
Tel. 62 34 23.

Till den franska

RIVIERAN

DEN INTRESSANTA VÄGEN

Reguljära förbindelser över Danmark,
Tyskland och Schweiz avgå
TILL NICE: varje onsdag.
FRÅN NICE: varje tisdag.

LINJE BUSS

Alla upplysningar genom Eder resebyrå eller vår resetjänst:
Sveavägen 25—27, Stockholm.
S. Hamngatan 45, Göteborg.
Trädgårdsgatan 19, Hälsingborg.

SWEDISH TRANSEUROPEAN BUS LINES

Fabrik som önskar

bli förstklassigt representerad av väl inarbetad, mångårig säljare (firma) till landets handel och industri (även export) torde ben. tillskriva "S. — Leveranskraftig — toppresultat genast", D. N. H.-k.

Ackvisition, inkassouppdrag

eller annan lättare sysselsättning sökes av äldre herre. Även deltidsarbete. Väl inarbetad hos motorismens ann. Svar till "Ömsesidig fördel 500", Dagens Nyheters Huvudkontor.

VÄRLDSFIRMA

inom läkemedelsindustrin söker välmeriterad farmaceut eller kemist under 35 år, att efter utbildning som vetenskaplig representant, vid personliga besök hos svenska läkare lämna informationer om medicinska specialpreparat. Engelska språkkunskaper erfordras. Ansökningar med uppgift om ålder, kvalifikationer, referenser, nuvarande verksamhet, tillträdesdag samt åtföljda av fotografi sändas under adress: "Världsfirma", Box 7305, Stockholm 7.

Försäljningstrimmare

För vår omfattande direktförsäljningsorganisation söker vi kontakt med en avancerad försäljningsspecialist. Vederbörande skall icke ha till uppgift att organisatoriskt leda försäljningsverksamheten, men väl att i samråd med försäljningschefen effektivisera försäljningsarbetet genom att instruera våra fast anställda säljare, följa dem ut på fältet, ge dem synpunkter med hänsyn till vad som är rätt för deras individuella läggning o. s. v. Den försäljningsspecialist vi söker kan räkna med utomordentligt stimulerande arbetsuppgifter. Vi ställer emellertid betydande krav på vederbörandes kapacitet och ansvarskänsla. Utförliga ansökningshandlingar, som behandlas strängt konfidentiellt, ställas direkt till huvudkontoret i Uddevalla.

Bokförlaget HERMES Aktiebolag
STOCKHOLM — UDDEVALLA.

KONTAKTMAN

med lärare, skolor, undervisningsanstalter, bibliotek och bokhandel sökes. Vederbörande måste äga intresse för undervisningslitteratur och vara förtrogen med undervisningsväsendets organisation och problem. Bör inneha körkort för bil. Fast lön och provision.

Skriftligt svar med meritförteckning och löneanspråk till

SVENSKA BOKFÖRLAGET,
Drottninggatan 20, Stockholm.

Vi söka manl. ell. kvinnl. medarbetare

kunnig i maskinskrivning, energisk och representativ samt helst något van vid fastighetsaffär. Lämplig person kan påräkna goda inkomster. OBS.! Modern lägenhet kan få hyras.

SVENSKA HEM,
Sveavägen 29, Tel. 11 24 08, 11 24 09.

VI KUNNA OFFERERA

Råväv i bomull

för leverans inom det nya holländska avtalet. Omgående svar, med PROVER, till "X. Y. Z.", Gumælius, Stockholm 1.

Blocklicens - Textil

Vi äro intresserade att komma i förbindelse med firmor som inte utnyttja sin licensrätt. Svar till "Hollandimport R. 31", Dagens Nyheter, Stureplan.

Förstklassig lönsömnad

å skyddsrockar, arbetsskjortor och barnkläder utföres av syfabrik som förfogar över van arbetskraft och god maskinpark. Helst tillskuret. Gärna leverans under längre tid. Svar till "S. — Prima arbete — punktlig leverans — PK 115", Dagens Nyheters Huvudkontor.

Förstklassiga industrilokaler

att hyra för inflyttning inom de närmaste månaderna i industribyggnad som är under uppförande. Byggnaden är belägen i närheten av större bostadsområde och endast några hundra meter från kaj och järnvägsspår. Ytor upp till c:a 2.500 kvm i ett plan finnes tillgängliga. Minsta ytan som kan ifrågakomma för uthyrning är 600 kvm. Skriftliga svar med uppgift om rörelsens art och önskad golvyta till "Industrifastighet i Sthlm", Wilh. Anderssons Annonsbyrå AB, Kungsgatan 74, Stockholm, f. v. b.

Grävmaskin

Insley K 12, med höjd- o. djupgrävningsaggregat i mycket gott skick, av en händelse till salu: Sv. t. "K 12 — 456", 235300 (Telsvar).

Grävmaskin

Asbrink 300, fabriksny, led. omedelbart för ackords- eller timgrävning. Tel. Södertälje 30464.

Grävmaskin,

Rapier 423, med 0,6 kbm. skopa, led. för arbete.

Normalms Åkeri.
Tel. 33 01 33, 33 01 44.

WAHLSTRÖM & WIDSTRANDS

GLADA VÅR

Vitaliano Brancati

DON JUAN PÅ SICILIEN

7:50

Frodig humor och kvick ironi i denna briljanta roman om en siciliansk Don Juan och hans vilda eskapader.

Noel Coward

ETT STEG ÅT SIDAN

10:—

Charmerande kvicka och skojfriska är dessa blixtrande, dubbelbottnade noveller.

Guy och Constance Jones

EN FLICKA PÅ KROKEN

8:50

Hur det går när en sportfiskare får en sjöjungfru på kroken, får Ni läsa i denna muntra och pikanta roman.

Noel Langley

PÅFÅGELNS STJÄRT

7:50

Daggfriskt oskyldig och djupt chockerande är denna roman om Althea, en kvinna med häpnadsväckande sex appeal.

Wahlström & Widstrand

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.